

ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Преглед		
Подаци о високошколској установи		
Назив, адреса и е-маил адреса институције		Универзитет "Бијељина" Бијељина Павловића пут бб - Дворови, 76300 Бијељина info@ubn.rs.ba
Интернет адреса		www.ubn.rs.ba
Назив, број и датум акта о оснивању		Уговор о оснивању Универзитета Бијељина, ОПУ - 778/2010 од 29.06.2010. године
Пореско-идентификациони број (ПИБ)		ЈИБ: 44031803800
Matični broj dodijeljen od Republičkog zavoda za statistiku		11066283
Име, презиме и адреса (назив и сједиште) оснивача		Љиљана Томић, Рачанска 50 Бијељина, Дијана Божић, Незнаних јунака 17, Бијељина
Број и датум одлуке о именовању лица овлашћеног за заступање		03-300/12 од 24.07.2012. и 03-2061-1/16 од 24.07.2016. године
Број и датум дозволе за рад високошколске установе		07.023/602-399-8/10 од 05.10.2012. године
Број и датум дозволе за рад ван сједишта		/
Организационе јединице које се посјећују и одговорна лица		Фармацеутски факултет - доц. др Љиљана Томић, Факултет здравствених судија - доц. др Дражен Јовановић, Факултет за психологију - проф. др Мирослав Комленић, Пољопривредни факултет - доц. др Боро Крстић
Контакт особа:		Доц. др Боро Крстић, директор Универзитета Бијељина
Број телефона:		065/237-072
Програми пријављени за евалуацију		
Назив студијског програма	Ниво студија	Назив(и) излазних квалификација
ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПСИХОЛОГИЈЕ	Први циклус	Дипломирани психолог - 240 ЕЦТС

ДОБРЕ СТРАНЕ

Б.2 Креирање и одобравање студијских програма

Задовољен је критеријум Т 2.1, који се односи на успостављање процедуре од стране Универзитета за креирање и усвајање студијских програма који укључују студенте и све заинтересоване стране, што потврђују Правилник о доношењу, измјени и допуни студијских програма, Процедура за развој студијских програма, Процедуре за преиспитивање и иновирање студијских програма Универзитета, Процедуре за обезбјеђење квалитета студијских програма Универзитета Бијељина, Анализа података о атрактивности студијских смјерова, Анализа успјешности завршавања студија и Анкетирање студената који су завршили студије на Универзитету „Бијељина“.

Критеријум Т 2.4. је задовољен, што потврђује документ Студијски програм психологија, дио који се односи на врсту студија и исход процеса учења. Исходи учења су повезани са Квалификационим оквиром у БиХ и Оквиром квалификација Европског простора високог образовања.

Задовољени су сљедећи дијелови стандарда 1.2: израда програма уз ангажман студената и других заинтересованих страна у њиховој изради, што потврђују анкете дипломираних студената и послодаваца, подлијегање процесу формалног одобрења од стране установе, што потврђује Статут Универзитета, дефинисање очекиваног оптерећења студената, нпр. у кредитима израженим кроз ЕЦТС бодове, што потврђује Правилник о формирању ЕЦТС бодова, затим одражавање четири сврхе високог образовања Савјета Европе, што потврђују циљеви наведени у документу Студијски програм психологија под условом 1.

У документу Студијски програм психологија под условом 8. наведене су подударности са студијама психологије са других Универзитета (Београд, Загреб и Никшић) на основу предмета, што задовољава критеријум Т 2.3.

Задовољен је критеријум Т 2.6. који се односи на то да ВШУ обезбјеђује интеракцију са професионалном праксом, реализацију практичне наставе и активно учешће студената у научном истраживању у оквиру студијског програма и интернационализацију студијског програма, што потврђују уговори са институцијама за обављање праксе, Дневник праксе, Споразум о сарадњи са Психолошким савјетовалиштем Универзитетског Културног центра у Нишу, зборници радова и апстракти научних радова студената. Наведени документи потврђују и задовољавање смјернице стандарда 1.2, која се односи на обухватање добро структурисане прилике за праксу гдје је то примјерено.

Задовољен је критеријум Т 3.5, који се односи на то да високошколска установа има процедуру која дефинише поступак израде, структуру и вредновање завршног рада студената одређеног циклуса студија, као и права обавезе студента и ментора и услове за менторство, што потврђује Правилник о дипломском раду и дипломском испиту.

Критеријум Т 2.5. је задовољен, што потврђује услов 5. документа Студијски програм психологија.

Критеријум Т 2.3. је дјелимично задовољен, односно задовољен је дио који се односи на то да су циљеви студијског програма и исходи учења јасно дефинисани и подударни са садржајем студијских програма и нивоом циклуса студија и у складу су са стратегијом установе, што потврђују документи Студијски програм психологија и Стратегија развоја Универзитета „Бијељина“. Наведени документи такође задовољавају смјерницу стандарда 1.2, која се односи на израду програма са цјелокупним програмским циљевима који су у складу са институционалном стратегијом и имају јасно изражене планиране исходе учења.

Критеријум Т 2.2. је углавном задовољен, што потврђују наведене компетенције које студент стиче након дипломирања и које су у складу са Основама квалификационог оквира у БиХ, затим Извјештај анкетног вриједновања послодаваца о запосленима који су завршили студије на Универзитету „Бијељина“.

Б.3 Учење, подучавање и оцјењивање усмјерено ка студенту

Правилником о анкетирању студената о квалитету наставног процеса регулисано је евалуирање наставног плана и програма од стране студената.

Чланом 55. и чланом 56. Статута регулисано је укључивање представника студената у рад тијела високошколске установе, чиме је испуњен критеријум 3.6.

Према члану 52. Правила студирања на првом и другом циклусу студија Универзитета Бијељина и члану 87. Статута Универзитета постоји формална процедура за жалбе студената, што је у складу са стандардом 1.3. Члановима Статута од члана 80. до члана 87. испуњен је критеријум 3.4.

Правила студирања на првом и другом циклусу студија Универзитета Бијељина чланом 25. и у складу са чланом 21. истог документа потврђују поштовање смјернице стандарда 1.3, која се односи на то да критеријуми и методи за провјеру знања, као и критеријуми за оцјењивање треба да буду унапријед објављени. Према члану 51. наведеног Правилника наставник је дужан да упозна студента са недостацима његовог рада ако студент то захтијева, што је у складу са смјерницом стандарда 1.3, која подразумева да студенти треба да добију повратне информације. Према члану 45. Правила студирања професор је дужан да на првом предавању упозна студенте са терминима провјере знања, карактером и садржајем испита и структуром оцјене.

Према члану 26. Правилника наставник је дужан да у току наставе, у току израде самосталних радова и приликом припреме за провјеру знања помогне студентима организовањем консултација, чиме је дјелимично задовољен критеријум 3.2.

Спровођење теоријских предавања и практичне наставе указује на усклађеност са ЕСГ смјерницама стандарда 1.3 које се односе на употребу различитих начина извођења наставе, док употреба портала за излагање наставног материјала и праћење наставе указује на прилагођавање начина извођења наставе и педагошких метода, као и поштовање потреба студената када нису у могућности да прате наставу у учионици. Притом, интерактивна настава унапређује однос наставника и студента, промовишући узајамно поштовање, као што је наведено у смјерници стандарда 1.3. Могућност покретања дискусије путем портала је у складу са флексибилном употребом различитих педагошких метода. Одвијање наставе по принципу интеракције свједочи да професори поштују потребе студената.

Према члану 80, 81. и 82. Статута Универзитета узет је у обзир је критеријум 3.3, који се односи на јавно, праведно и транспарентно оцјењивање студената и различите облике провере знања и вјештина.

Анкетирање студената се спроводи редовно, сваки семестар.

Б.4 Упис и напредовање студената, признавање и сертификација

Што се тиче начина на који се врши признавање квалификација стечених у другим установама и образовним системима, са циљем наставка школовања на Универзитету „Бијељина“, према Праилнику о праву на промјену студијског програма, прелазак на студијске програме Универзитета „Бијељина“ и о критеријумима и условима преношења ЕЦТС бодова и члановима 92. и 93. Статута Универзитета присутне су подударности са сљедећим одредницама Лисабонске конвенције о признавању: члан III 1 став 1, члан III 2, члан III 3, члан III 4, члан III 5, члан IV 1, члан IV 2, члан IV 3, члан IV 5, члан V 1, члан V 2.

Чланови 89, 90. и 91. Статута Универзитета, чланови 8, 9. и 10. Правилника о обезбјеђењу квалитета на Универзитету Бијељина и Правилник о праву на промјену студијског програма, прелазак на студијске програме Универзитета Бијељина и о критеријумима и условима преношења ЕЦТС бодова потврђују да постоје интерни прописи који регулишу поступке и одговорна тијела/особе за анализу уписа студената те праћење напредовања студената. С обзиром на то да критеријум 4.2 подразумијева да су процедуре за признавање у складу са Лисабонском конвенцијом о признавању, на основу задовољених чланова критеријум је дјелимично испуњен, као и стандард 1.4, који такође подразумијева признавање у складу са Лисабонском конвенцијом.

Чланови 8, 9, 10. и 11. Правила студирања на првом и другом циклусу студија Универзитета Бијељина, као и члан 89. Статута Универзитета потврђују испуњеност критеријума Т 4.1, као и смјернице стандарда 1.4, која се односи на то да је важно да се политике приступа, процеси и критеријуми за пријем проводе досљедно и на транспарентан начин.

У документу Студијски програм психологија под условом 2. и условом 3. наведени су исходи учења и описан је академски назив у складу са номенклатуром, што задовољава критеријум Т 4.3.

Чланови 58. и 59. Статута Универзитета задовољавају регулисање критеријума Т 10.2, који се односи на механизме за остваривање билатералне и мултилатералне размјене студената са иностраним високошколским установама кроз различите програме и мреже студентске размјене уз признавање времена, оцјена и ЕЦТС бодова остварених током размјене су успостављени. Дио документа Правци и циљеви развоја међународне сарадње Универзитета Бијељина који се односи на организацију Центра за међународну сарадњу дјелимично испуњава критеријум Т 10.3. Универзитет кадровски оснажује капацитете ангажујући координаторе за међународну сарадњу на сваком факултету. Сарадња Психолошког савјетовалишта Универзитета "Бијељина" са Психолошким савјетовалиштем СКЦ у Нишу указује на испуњавање критеријума Т 10.1, који се односи на промовисање мобилности академског особља и студената на студијском програму и унапређивање путем заједничких пријава и учешћа на пројектима са другим високошколским установама из земље и иностранства. На основу наведених докумената задовољена је и смјерница стандарда 1.4, која се односи на процедуре за признавање и завршетак студија када су студенти мобилни у оквиру једног или више система високог образовања.

Б.6 Ресурси за учење и подршка студентима

Критеријум Т 6.3. је дјелимично испуњен, односно испуњен је дио који се односи на то да ВШУ треба да обезбједи студентима библиотеку са просторијом за читање и просторије опремљене компјутерим, што потврђује Правилник о раду библиотеке, листа опреме за наставу, у којој је наведено да Универзитет располаже компјутерима и интернетом, као и Уговор са часописом "Финрар".

Листа опреме за наставу и листа просторија са површинама потврђују да је критеријум Т 6.2. дјелимично испуњен, односно доступна је обавезна и специфична потребна опрема за извођење студијског програма/предмета према захтјевима научне области/уже научне области.

Смјернице стандарда 1.6. које се односе на обезбјеђивање физичких ресурса, попут библиотека и информатичке инфраструктуре од стране Универзитета су задовољене, што потврђују библиотечка база из области психологије, Правилник о раду библиотеке и листа опреме за наставу.

Б.8 Информисање јавности

Стандард 1.8, који се односи на информисање јавности је задовољен, што потврђују сајт Универзитета, портал Универзитета, Билтен Универзитета.

Водич за бруцоше се редовно израђује у форми Информатора и Билтена.

СЛАБЕ СТРАНЕ

Б.2 Креирање и одобравање студијских програма

Нису приложени документи који потврђују учествовање активних студената, односно студената који студирају у току процеса измјене студијског програма.

Критеријум Т 3.7. није задовољен, јер није приложена документација која потврђује да Универзитет има успостављен механизам и процедуре за подршку студентима савјетовањем о будућем развоју каријере.

Критеријум Т 2.2 није задовољен, односно није приложена документација која потврђује да је студијски програм психологија усклађен са научним и образовним стандардима и достигнућима одређене научне/умјетничке области, захтјевима сродних научних области у циљу стицања мултидисциплинарних знања, захтјевима тржишта рада и међународних реформских процеса.

Приложен је доказ о подударности са студијским програмима других универзитета на основу предмета, али нису приложени докази о подударности на основу трајања академских студија, укупног броја часова теоријске и практичне наставе, облика наставе, обима студија (изражено кроз број ЕЦТС), постојање обавезних и изборних предмета.

Критеријум Т 3.2. није задовољен, јер није наведена аргументација да академско особље мотивише и укључује студенте на преузимање активне улоге у истраживачко, научно-истраживачком и наставно-образовном процесу уз одговарајуће усмјеравање, консултације и подршку.

У Споразумима са дјечијим вртићем "Чика Јова Змај", ЈУ Центар за социјални рад Бијељина и ЈУ Пољопривредна и медицинска школа Бијељина није сасвим експлицитно дефинисано обављање

студентске праксе у наведеним институцијама.

У Правилнику о дипломском раду и дипломском испиту није наведена и описана провјера с циљем онемогућавања плагирања. Није наведено на колико страница треба да буде написан дипломски рад. Документ Дипломски рад - силабус је написан на екавици, што је изузетак у односу на остале документе написане на ијекавици, притом екавица није званично писмо које се користи у Босни и Херцеговини.

Дио критеријума Т 2.3. који није испуњен односи се на то да су циљеви студијског програма и исходи учења упоредиви са истим и/или сличним програмима на високошколским установама у БиХ и иностранству. Приложен је доказ о подударности студијског програма са програмима на ВШУ у иностранству, али само на основу предмета, не и на основу циљева и исхода учења.

Дио критеријума Т 2.2. који није испуњен односи се на усклађеност студијског програма са захтјевима сродних научних области у циљу стицања мултидисциплинарних знања, и међународних реформских процеса, јер нису приложени документи који потврђују усклађеност са наведеним захтјевима.

У анкети која се односи на евалуацију дипломираних студената као радника од стране послодаваца наведен је Фармацеутски факултет, а не Факултет за психологију. Факултет за психологију је наведен само у дијелу који се односи на потребан број запослених.

Б.3 Учење, подучавање и оцјењивање усмјерено ка студенту

Одређене анкете које се односе на мишљење студената нису успјешне према Правилнику о студентском вредновању квалитета наставног процеса, члан 22, јер није анкетиран довољан број студената у односу на укупан број студената на одређеној години студија.

У одјелку Б.3.1. апликационог обрасца под самосталним радом студената наведен је семинарски рад. Писање семинарских радова не одражава у довољној мјери самостални рад студената и не стимулише сасвим осјећај самосталности, посебно када су у питању трећа и четврта година студија. Потребни су додатни начини рада да би се студенти што више осамосталили.

Студентске анкете не представљају директно учествовање студената у креирању студијских програма и процеса учења и подучавања, јер су студенти путем анкете ограничени кад је ријеч о изношењу мишљења о настави и наставном кадру. Представници студената имају могућност директнијег учествовања, али је упитно колико је њихово учешће репрезентативно ако су у питању представници са одређених студијских година или само један представник са Факултета, јер је неопходно да учествују студенти са сваке године и да их учествује што више.

Није дефинисано како академско особље може да мотивише и укључује студенте у преузимање активне улоге у истраживачком, научно-истраживачком и наставно-образовном процесу.

Није дефинисана могућност провјере знања од стране више особа.

Анкете које су приложене у сегменту Б.3.1.1. не односе се на задовољство студената наставним процесом и провјерама знања као што је наведено.

У анкети која се односи на вриједновање квалитета наставног процеса постављено је само једно питање које се односи на провјере знања (објективност и непристрасност) што није сасвим довољно да би се емпиријски потврдио критеријум 3.3. кад је ријеч о аспекту студената.

Б.4 Упис и напредовање студената, признавање и сертификација

Апликациони образац не садржи одговор који се односи на садржај документа који описује стечену квалификацију, укључујући постигнуте исходе учења, контекст, ниво, садржај и статус студија који је студент завршио.

Одређени чланови Лисабонске конвенције о признавању који нису задовољени, јер није наведено да је осигурано одсуство дискриминације на основу различитих карактеристика особе и околности, није поменут однос према потенцијалним додатним условима, поред општих, за прелазак на одговарајући студијски програм, није наведено да ли приступ високошколској образовној институцији може да буде ограничен или селективан, није описана процедура у случају да подносилац захтјева не влада ниједним од конститутивних језика Босне и Херцеговине, није дефинисан однос према нетрадиционалним квалификацијама, није наведен однос према иностраним образовним институцијама које раде на територији ВШУ, није наведена процедура у случају да постоји споразум између стране која је одговорна за релевантни период студија и стране одговорне за признавање које се тражи. С обзиром на то да на Универзитету Бијељина постоје само основне студије на Факултету за психологију, прелазак на даље студије са друге ВШУ није омогућен. Није наведен однос према признавању квалификација које имају избјеглице, расељене особе или особе које се налазе у сличној ситуацији. Такође, није описана процедура којом би се задовољиле ставке под чланом VIII Лисабонске конвенције о признавању.

Координатори за међународну сарадњу на факултетима Универзитета нису запослени у пуном радном времену у области међународне сарадње, већ су то професори, асистенти и запослено административно особље, којима је ова активност само придодата, уз велики број њихових већ постојећих радних обавеза, те нису у могућности да се довољно посвете функцији координатора за међународну сарадњу. Универзитет не оснажује финансијски међународну сарадњу.

Б.6 Ресурси за учење и подршка студентима

Критеријум Т 6.2. није потпуно испуњен, јер није наведено да Универзитет обезбјеђује обавезну и допунску литературу за сваки поједини предмет, која по садржају подржава реализацију предмета. Није наведена потврда о испуњавању критеријума Т 6.4, који се односи на то да високошколска установа прати реализацију плана улагања у физичке ресурсе и опрему за научно-истраживачки рад и наставно-образовну дјелатност. Иако је наведено да су лабораторије осталих факултета на располагању и Факултету за психологију и приложен доказ да се опрема редовно сервисира, није дефинисана реализација плана улагања за научно-истраживачки рад и наставно-образовну дјелатност специфично за Факултет за психологију.

Дио критеријума Т 6.3. који није испуњен је дио који се односи на то да ВШУ треба да обезбиједи студентима и академском особљу научне и друге базе података. Притом није наведено да ли су компјутери на располагању мимо наставе.

Критеријум Т 6.5. није испуњен, јер није наведено да Универзитет кроз уговорне односе са другим високошколским установама и истраживачким центрима обезбеђује могућност коришћења њихових ресурса.

Аспект Стандарда 1.6. који се односи на људску подршку у форми ментора, савјетника и других савјетодавних функција кад је ријеч о процесу учења није задовољен, јер није наведена документација која то потврђује.

Б.8 Информисање јавности

Новости на сајту Универзитета нису ажуриране око годину дана.

Билтен није израђен посљедње двије године.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

Б.2 Креирање и одобравање студијских програма

Потребно је да актуелни студенти учествују директно у процесу реформе студијског програма. Такође, кад је ријеч о креирању новог студијског програма на одређеној ВШУ по први пут, од користи могу да буду студенти са других ВШУ, који студирају на истом студијском програму.

Подршка студентима у виду савјетовања о будућем развоју каријере је веома значајна и потребно је омогућити студентима овакав вид савјетовања са професорима. Важно је да професори буду савјетници у овом случају, јер су они прешли значајан дио развојног пута који се налази пред студентима и баве се облашћу којом и студенти планирају да се баве.

Било би пожељно да се у свим Споразумима за обављање праксе јасно наведе обављање студентске праксе, као што је наведено у Споразуму са ОШ "Јован Дучић". Такође би било пожељно да Универзитет обезбиједи обављање праксе у институцијама које су у вези са другим областима психологије, као што су клиничка и организацијска психологија.

Укључивање студената у научно-истраживачки рад се може извести креирањем наставног плана и програма за одређени предмет, који подразумијева спровођење истраживања узимајући у обзир читав процес од креирања инструмената, преко прикупљања и кодирања података до обраде података. Да би овакав вид рада са студентима био лакше изводив, читава студијска група може да ради на једном истраживању, при чему ће бити подијељена у мање групе са подијељеним задацима, како би се истраживање спровело у току једног семестра. За овакав начин рада потребно је да са професором заједно ради и асистент као ментор студентима или компетентнији колега студент као координатор вјежби.

Спровести провјеру с циљем онемогућавања плагирања. Дјелимична провјера потенцијалног плагирања се може спровести уз помоћ софтвера који детектује у којем проценту се садржај рада поклапа са садржајем из других, објављених уџбеника, чланака, монографија и осталих радова. Међутим, није препоручиво ослањати се искључиво и само на овакав софтвер, јер он омогућава само да се детектује преклапање текста. Неопходно је да менотор и комисија детаљно анализирају рад и донесу коначни суд о

потенцијалном плагирању, а софтвер треба да се користи као помоћно средство.

Пожељно је ограничити количину текста код завршних радова, како би се спријечила компензација квалитета квантитетом. Документ Дипломски рад – силабус написати на ијекавици.

Потребно је узети у обзир захтјеве сродних научних области и међународне реформске процесе да би студијски програм био квалитетнији.

Б.3 Учење, подучавање и оцјењивање усмјерено ка студенту

Самостални радови студената, поред семинарских радова, треба да буду и израда нацрта истраживања, спровођење истраживања, статистичка обрада података, студија случаја, дјечија слика свијета, анализа афективне везаности код дјеце, испитивање развоја говора код дјеце, конструисање инструмената и сл.

Студенте треба директно укључити у процесе реформе студијских програма, процеса учења и подучавања обављањем разговора са представницима сваке студијске групе. Погодан начин да се то спроведе је SWOT анализа, квалитативна аналитичка метода, која узима у обзир снаге, слабости, прилике и пријетње одређене појаве или ситуације. Метода је веома ефективна, али треба узети у обзир да је ријеч о прикупљању субјективних података. У SWOT анализу треба да буду укључени и студенти који нису представници, односно пожељно је да што више студената учествује.

Што се тиче провјере знања од стране више особа, поред професора са наставног предмета, испитивање би истовремено могли да спроводе и асистентни или професори из уже научне области, ако за то постоји могућност и потреба.

У анкету, којом се испитује задовољство студената процесима учења, потребно је додати још питања која се односе на задовољство провјерама знања (начин постављања питања, сврха постављених питања, начин бодовања испита и сл.).

Приликом анкетирања студената потребно је прикупити довољан број студената. Да би се лакше анкетирао што већи број студената анкета се може спроводити и електронски.

Б.4 Упис и напредовање студената, признавање и сертификација

Дефинисати однос према смјерницама из Лисабонске конвенције о признавању, које нису задовољене.

Поред теста знања и теста опште информисаности пожељно је да се на пријемном испиту полаже и тест способности, како би се повећала вјероватноћа да уписани студенти имају просјечне и натпросјечне интелектуалне способности. Притом се не треба рачунати квоцијент интелигенције на основу резултата на тесту способности из етичких разлога, већ се требају рачунати бодови као и за тест знања и тест опште информисаности.

У Правцима и циљевима развоја међународне сарадње наведено је да Универзитет "Бијељина" размјену особља и студената врши најчешће као дио активности уговора о сарадњи, кроз студијске посјете, те љетне школе, радионице и праксу што су добре стране, међутим потребно је промовисати и остваривати

размјену студената која подразумијева студирање студената на другој ВШУ један или више семестара. Поред промоције Еразмус Мундус стипендија и стимулисања студената на конкурисање за такве стипендије потребно је развити сарадњу са високошколским установама из иностранства са којима је могуће остварити споразум о размјени студената и академског особља, при чему би студентима било омогућено да студирају одређени период на тим високошколским установама. Неки од универзитета са којима су сарадњу остварили Универзитети из Босне и Херцеговине, а омогућавају размјену за студенте психологије су Међународни психоаналитички универзитет у Берлину, Универзитет у Марибору, Универзитет у Болоњи, Аристотелов универзитет у Солуну и Универзитет у Гранади. На првом мјесту је неопходно да студенти буду добро информисани о могућностима размјене. Промоција размјене се веома учинковито може спровести тако што ће се организовати презентација на којој ће говорити координатори за размјену, представници испред Еразмус+ програма, студенти са међународним искуством и други актери који могу да пруже важне информације. Такође је веома важно да се установи шта студенте највише занима и брине кад је ријеч о размјенама, односно који је главни мотив који би их стимулисао да се пријаве за размјену и шта би их у највећој мјери спријечило. Поред финансијских средстава, неке од најчешћих препрека су недовољно познавање језика који је неопходан за студирање на иностраној ВШУ и немогућност признавања ЕЦТС бодова на матичној ВШУ које студенти остваре на размјени. Значајна предност је што на већини инсотраних ВШУ студенти који су на размјени могу да студирају на енглеском језику. Што се тиче признавања ЕЦТС бодова, потребно је у што већој мјери стимулисати флексибилност код професора на матичном универзитету. Односно, иако се садржај предмета са матичне ВШУ и ВШУ на којој је студент гостовао не поклапају у потпуности, професори би требали имати одређени степен толеранције, јер је међународно искуство значајно само по себи и студирање на страном језику треба да се узме у обзир као значајан фактор за унапређење компетенција студената и улагање већег напора за припрему испита, него када се учи на матерњем језику. У случају да није могуће уписати оцјене на матичној ВШУ из предмета положених на ВШУ, на којој је студент био на размјени, пожељно је омогућити додатни испитни термин за полагање студентима који су били на размјени, како би се спријечила обнова године или парцијално полагање испита.

Б.6 Ресурси за учење и подршка студентима

Значајно би било основати и Лабораторију за експерименталну психологију у чији рад би били укључени професори, асистенти и прије свега студенти. Оснивањем Лабораторије оснажује се научно-истраживачки ангажман студената. За рад Лабораторије за експерименталну психологију неопходна је опрема која подразумијева компјутере са софтверским програмима за испитивање когнитивних процеса.

Пожељно је да се одреди период (дан и распон термина) на седмичном нивоу када су компјутери слободни и уступљени студентима мимо наставе.

Б.8 Информисање јавности

Отварање налога Универзитета и Факултета за психологију на друштвеним мрежама, као што су Фејсбук и Инстаграм, може да буде веома ефектно када је ријеч о промоцији.

Потребно је ажурирати сајт и Билтен Универзитета.

МЈЕСТО И ДАТУМ : Бања Лука, 26.7.2020. године

ПОТПИС РЕЦЕНЗЕНТА

Тамара Петковић